

16 故鄉的楊桃欖

細漢的時陣，
Sè-hàn ê sî-tsūn,

阮兜蹠庄跤。
guán tau tuà tsng-kha.

厝裡咧作穡，
Tshù--lí teh tsoh-sit,

爸母骨力拚，
pē-bú kut-lát piànn,

起一間平厝仔閣蓄七分外的田園來
種作，
khí tsit king pēnn-tshù-á
koh hak tshit hūn guā ê
tshân-hîng lâi tsing-tsoh,

通戙養七个幼囡。
thang tshiānn-ióng tshit ê
iù-kiānn.

較早農業時代，
Khah-tsá lōng-giap sî-tāi,

欲食果子愛家己種。
beh tsiāh kué-tsí ài ka-kī
tsing.

向時，
Hiàng-sî,

厝拄起好，
tshù tú khí hó,

阿爸順繼跔厝頭前種一欖楊桃栽仔。
a-pah sūn-suà tiām tshù
thâu-tsing tsing tsit

tsang iūnn-tô tsai-á.

自我有記持，
Tsū guá ū kì-tî,

門跤口的楊桃欖就一樓懸矣。
m̄g-kha-kháu ê iūnn-tô-
tsang tō tsit lâu kuān
--ah.

樹桺恰葉仔發甲真密，
Tshiū-ue kah hiōh-á huat
kah tsin bat,

足健欖！
tsiok kiānn-tsang!

佇屏東，
Tī Pîn-tong,

熟人的日頭赤炎炎，
juāh--lâng ê jīt-thâu
tshiah-iānn-iānn,

有彼欖楊桃通好開日覘蔭，
ū hit tsang iūnn-tô thang-
hó tsáh jīt bih n̄g,

足四序！
tsiok sù-sī!

若拄著楊桃開花，
Nā tú-tiōh iūnn-tô khui-
hue,

規欖樹仔的蜂密密密，
kui tsâng tshiū-á ê phang
bát-bát-bát,

沾花採蜜，
tsam hue tshái bit,

無一時間。
bô tsít sî ing.

免偌久，
Bián guā kú,

青迸迸的楊桃仔囡就生甲滿滿是。
tshenn-piàng-piàng ê iûnn-
tô-á kiánn tō senn kah
muá-muá-sī.

過一段時間，
Kuè tsít tuānn sî-kan,

若看著青苔仔飛來，
nā khuànn-tiòh tshenn-thî-
á pue --lâi,

就知影阮兜的楊桃到分矣！
tō tsai-iánn guán tau ê
iûnn-tô kàu-hun --ah!

幾若百隻鳥仔歇佇樹仔頂，
Kuí-nā pah tsiah tsiáu-á
hiòh tī tshiū-á-tíng,

享受在欖黃，
hiáng-siū tsāi-tsâng-âng,

酸甜的好滋味，
sng tinn ê hó tsu-bī,

這款景緻恁敢捌看過？
tsit khuán kóng-tì lín kám
bat khuànn--kuè?

彼欖楊桃生真厚，
Hit tsâng iûnn-tô senn
tsin kâu,

家己食袂去，
ka-kī tsiáh bē khi,

閣會當挽規堆分厝邊。
koh ē-tàng bán kui tui pun
tshù-pinn.

在欖黃的楊桃有特殊的芳氣，
Tsāi-tsâng-âng ê iûnn-tô ū
tik-sū ê phang-khi,

厚汁閣清甜，
kâu tsiap koh tshing-tinn,

止喙焦兼降火氣。
tsí tshuì-ta kiam kàng
hué-khi.

囡仔時，
Gín-á sî,

我定定佇樹仔跤恰囡仔咧扮公伙仔，
guá tiānn-tiānn tī tshiū-
á-kha kah gín-á teh pān-
kong-hué-á,

挽伊的花煮菜，
bán i ê hue tsú tshài,

掣楊桃葉仔準錢，
tshuah iûnn-tô hiòh-á tsún
tsînn,

遏枯焦的桎做箸。
at koo-ta ê ue tsò tī.

若耍覷相揣，
Nā sng bih-sio-tshuē,

做鬼仔的人就摸樹箍𦵏三輓才會當
開始掠人。
tsò kuí-á ê lāng tō bong
tshiū-khoo seh sann liàn
tsiah ē-tàng khai-sí liáh
lāng.

若無伴就家己控去樹仔頂，
Nā bô phuānn tō ka-kī
khàng khi tshiū-á-tíng,

看狗蟻趕規逝。
khuānn káu-hiā sô kui
tsuā.

一隻一隻嗤舞嗤吡，
Tsít tsiah tsít tsiah
tshi-bú-tshih-tshū,

相拄喙嘛真心適。
sio tú tshuì mā tsin sim-
sik.

日子過了真緊，

Jit-tsí kuè-liáu tsin kín,

一晃十外冬。
tsít huānn tsáp guā tang.

花無百日紅，
Hue bô pah jit âng,

楊桃嘛敗攞。
iûnn-tô mā pāi-tsâng.

會記得有一工透早，
Ē-kì-tit ū tsít kang thàu-
tsá,

阮阿爸對外口紮一支電鋸轉來。
guán a-pah uì guā-kháu
tsah tsít kì tiān-kì tng--
lāi.

我問阿爸欲創啥？
Guá mng a-pah beh tshòng
siánn?

伊講：「彼攞楊桃無效矣，
I kóng: "Hit tsâng iûnn-tô
bô-hāu --ah,

愛共剉剉掉！
ài kā tshò-tshò-tiāu!

門口埕鞏鞏咧，
Mng-kháu-tiānn khōng-khōng
--leh,

較清氣相嘛好停車。」
khah tshing-khì-siunn mā
hó thîng-tshia."

我聽著心內足毋甘，
Guá thiann-tiòh sim-lâi
tsiok m̄-kam,

猶毋過，
iáu-m̄-koh,

阿爸決定的代誌無人會當改變，
a-pah kuat-tīng ê tãi-tsi
bô lāng ē-tàng kái-piàn,

我嘛知影敗穰的楊桃園咧嘛毋是頭
路。
guá mā tsai-iánn pāi-tsâng
ê iūnn-tô khng --leh mā m̄
sī thau-lōo.

看楊桃穰一桎、一桎落佇塗跤，
Khuànn iūnn-tô-tsâng tsit
ue, tsit ue lak tī thōo-
kha,

我的心肝綴咧搖一下、搖一下！
guá ê sim-kuann tuè leh
tiuh--tsit-ē, tiuh--tsit-
ē!

舞規晡才共遐大穰的楊桃剉甲貼底。
Bú kui poo tsiah kā hiah
tuā tsâng ê iūnn-tô tshò
kah tah-té.

隔轉工，
Keh-tng-kang,

阿爸共鋸落來的樹桎摔去擲。
a-pah kā kī --lòh-lâi ê
tshiū-ue tshia khì tàn.

繼落來紅毛塗攪水搜沙，
Suà--lòh-lâi âng-m̄g-thōo
kiáu tsuí tshiau sua,

共門口埕鞏起來矣，
kā m̄g-kháu-tiānn khng
--khí-lâi --ah,

有影較光焱、較清氣。
ū-iánn khah kng-iānn, khah
tshing-khì.

毋過，
M-koh,

我真袂慣勢，
guá tsin bē kuàn-sì,

雄雄看無伊的形影，
hiông-hiông khuànn bô i ê
hīng-iánn,

我足失落，
guá tsiok sit-lòh,

嘛真孤單。
mā tsin koo-tuann.

故鄉的楊桃穰，
Kòo-hiong ê iūnn-tô-
tsâng,

陪伴我大漢；
puê-phuānn guá tuā-hàn;

故鄉的楊桃穰，

kòo-hiong ê iûnn-tô-tsâng, | íng-uán tī guán sim-pâng.
永遠佇阮心房。